

Zíreggelt!

Minden reggel megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand, 64-66 Telefonszám: 6
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 118. szám

Szombat

Cluj-Kolozsvár, 1932 október 29

Örömmel

Lehet üdvözölni a Székelyek Kolozsvári Társaságának azt az akcióját, hogy megrendezi Kolozsváron az első szöttek bált. Ugyanis a jövő hó huszonhatodikára beharangozott székely bálon úgy szeretné a rendezőség, hogy a résztvevő közönség székely szöttek ruhában jelenjen meg. Őszinte szívből és a magyar léleknek minden meleg feltárlásával nemcsak üdvözölni, de rajongani is lehet az eszméért. Örülni azért, mert a hűvös Hargita mindig értékes embereknek adta a haragos zöld fenyőerdőknek illatát. Örömmel azért, mert a székely nép, amelynek nagy, diszes és értékes történelmi multja van, a szöttek viselet újabb felkarolásával szívünkbe akarja dobbantani a történelem gyönyörű lapjainak színes balladáit. És rajonganunk kell, mert ebből a megnyilatkozásból, a lélek virágának felnyílásából azt látjuk, hogy a székely nép magyar öntudata, magyar lelke, magyar energiája a szenvedések sorozatában is ragyogva lángol. Rajonganunk kell azért is, mert a székely nép értékes fiai, nagyszerű tehetségei idehozzák nemes értékű szellemi aranyukat közénk, hogy minket lelkesítsenek, hogy megkondítsák szívünkben a legszentebb, a legtökéletesebb érzést, a magyar nemzeti érzést. A székely népet megtörte a sors, megtaposta az élet, de mindig megmutatta azt, hogy a hazának jó polgára, de soha egy pillanatra sem felejtette el azt, hogy Csaba királyfinak érdemes utódja. És mikor a Székely Társaság ragyogó eszméjében magyarságának pompás szimbólumaként a selyemrongy, a krepdesin cafatok helyett a nyers székelyszöttek ölti magára, hogy benne a magyarsága pompázzon, boldogok vagyunk, szívünk és lelkünk gyönyörűséggel öleli magához ezt a mindenképpen nagyszerű ötlet megtestesítését. A székely nép Kolozsvárra szakadt fiai és leányai ismét magukra találtak és a székely tehetség, a székely ötletesség ezzel a gesztusával, ezzel a lendületével, ezzel az akarásával ismét megmutatta azt, amit a történelem során kifeszített mellé bátran vállalni mert, hogy magyar. Ez nem érdem, csak egyszerű magyar kötelesség. De pompás kötelesség, frappáns, nagyszerű és lelkesítő.

Román diákokat is súlyosan inzultáltak a bécsi diákzavargásoknál

BÉCS. Tegnap délután a bécsi kereskedelmi akadémián nemzeti szocialista diákok megtámadták a külföldi diákokat, akik között nagy számu román is volt. A nemzeti szocialista diákok botokkal agyba-

főbe verték a külföldi diákokat és nagyon sokat közülök súlyosan megsebesítettek. A román diákok panaszt nyújtottak be a bécsi román követséghez és sérelmük sürgős orvoslását kérték. Az akadémia

rektora jegyzőkönyvet vett fel, amelyet benyújtott a rendőrséghez és kérte a hatóságot, hogy a verekedő diákokat tartóztassák le. Az akadémián az előadásokat beszüntették.

Szigoru intézkedésekkel akadályozzák meg a lej külföldre vitelét

Bevonják az ötezer és százeles papirpénzeket

BUCURESTI. A Banca Nationala a lejmel való spekuláció megfékezésére végett újabb intézkedéseket határozott el.

A Nemzeti Bank közbenjárt a pénzügyminiszternél, engedje meg, hogy a Banca Nationala egy-egy megbízottja

jelen legyen az utasok vámvizsgálatánál, hogy a lej kicsempészését a bank emberei is ellenőrizzék.

Hasonló célt szolgál a banknak az az elhatározása, hogy **az 5000 lejeseket kivonja a forgalomból,**

mert kis méreteinél fogva könnyebben lehet kicsempészni. A Banca Nationala erről már értesítette a külföldi jegybankokat, közölve azt is, hogy

csak december 1-ig váltjabe az ötezerlejeseket

és ezt a határidőt nem fogják meghosszabbítani. Ugyancsak **beveserélik a 100 lejes bankjegyeket is ezüstpénzre és a beváltás végső határideje december 15-ike lesz.**

A Nemzeti Bank reméli, hogy ezen radikális intézkedések következtében

a külföldre csempészett pénz vissza fog térni az országba,

de ha ezek az intézkedések nem lesznek eléggé hatályosak, úgy további rendelkezések fognak következni.

A SZENÁTUSI ELNÖK SZERINT A LEJ MÉG MINDIG SZILÁRDAN ÁLL

IASI. Costachescu, a szenátus elnöke néhány nap óta Iasiban tartózkodik. Mivel a parlament szü-

netel, Costachescu ezt az időt felhasználta s visszatért az egyetemhez, hogy előadásait megtarthassa. Az újságírók megkérdezték Costachescutól, mi a véleménye arról a hírről, hogy a lej értéke zuhan és rövid időn belül **infláció** lesz. Costachescu kijelentette, hogy **az infláció nem megy olyan könnyen, mint ahogy azt némelyek elgondolják.**

Romániának 16 idegen bankkal van szerződése, amelyek a lej stabilitá-

zását garantálták s ezért e legfontosabb kérdésben nem szabad könnyelműen eljárni.

— A kormánynak egyik legnagyobb feladata az, hogy

a stabilizációt megvédje.

— Szerintem — mondta Costachescu — nincs mit félni ezektől a tendenciózus hírektől és nincs miért nyugtalanzkodni, mert

a lej még mindig nagyon szilárdan áll.

Támadják a francia kormányt a német egyenjogúsági egyezmény elgáncsolása miatt

PÁRIS. A francia parlamentben tegnap heves interpellációk hangzottak el a leszerelési kérdéssel és a német fegyverkezési egyenjogúsággal kapcsolatban. Leon Blum, a franciaországi szociáldemokrata párt elnöke heves támadást intézett a francia kormány ellen, melyben kihangsúlyozta, hogy Németországnak is ugyanolyan joga van a felfegyverkezésre, mint a többi európai államoknak. Leon Blum beszédében megvádolta Verland tábornokot, a francia hadsereg vezérkari főnökét, hogy megakadályozta és elgáncsolta a német fegyverkezési egyenjogúsági megegyezést.

Herriot francia miniszterelnök válaszlát a francia kormány nevében Leon Blum vádjaira és mereven tiltakozott a vádak ellen.

PAPEN ÉS BRAUN TANÁCSKOZNAK HINDENBURGGAL

BERLIN. Papen, Németország birodalmi kancellárja tegnap ki-

hallgatáson jelentkezett Hindenburg birodalmi elnöknel. Papen ma újra kihallgatásra megy Hindenburghoz, azonban Braun volt szociáldemokrata kormányelnök kíséretében. A kihallgatáson Braun és Papen a szociáldemokrata államtitkároknak a birodalmi kormányba való bekapcsolódásáról fognak tárgyalni. Az államtitkárok tegnap este tanácskozást tartottak erről a kérdéstről.

VÉRÉS HARC HITLERISTÁK ÉS A RENDŐRÖK KÖZÖTT 2 HALOTTAL

BERLIN. A hitleristák tegnap Erfurtban nagygyűlést tartottak. A gyűlés egyik szónoka hevesen támadta Papen kancellárt,

sőt becsületébe is mélyen belegázolt.

Erre a rendőrség elrendelte a gyűlés feloszlását. A gyűlés résztvevői ellenszegültek a rendeletnek, a terembe behatolt

karhatalmat botokkal támad-

ták meg és borosüvegeket vadostak a kötelességüket teljesítő rendőrök fejéhez.

A nemzeti szocialisták és a karhatalom összeütközésének eredményeképpen

két halott és számos sebesült vére festette a harcteret.

EGYESITIK NÉMETORSZÁG ÉS POROSZORSZÁG KORMÁNYÁT

BERLIN. Jólértesült kormánykörök szerint a német birodalmi válsztások után Papen kancellár azonnal

egyesíteni fogja perszonálunióban a német birodalmat Poroszországgal.

A perszonál-unió abban áll, hogy a mindenkor birodalmi kormány automatikusan Poroszország kormánya is.

Valamint a birodalom kancellárja egyúttal Poroszország miniszterelnöke is. Papennek ez a határozata a leipzig-i ítéleten alapszik. Az említett hír szerint a tervhez Hindenburg elnök is készségesen csatlakozott.

Amerikát Ázsiával összekötő tengeralatti vasutvonalat terveznek az Egyesült Államok Japán kapujában

TOKIÓ. A „Kokumin“ c. japán lap szenzációs híre szerint az Egyesült Államok kormánya elhatározta, hogy a Bering-csatorna alatt egy alagutat ás, hogy így Amerikát Ázsiával vasutvonalal kösse össze. A vasutvonal Newyorkból indulna ki Kamesatkán, Habrovskon, Tatárországon, Tibeten, Turkesztánon és Perzsián keresztül Konstantinápolyba. Az alagut 45 ezer kilométer hosszú lesz és a vonat a Szt. Lőrinc-szigeten érne a szárazföldre. Ez a hír a japán politikai körökben heves ellenvéleményeket váltott ki. A japán kormány elhatározta, hogy demarsban tiltakozik az amerikai kormánynak e terve ellen, mivel hadászati szempontból a Bering-csatorna Japán kapuja.

RÁDIO

SZOMBAT, október 29.

Bucuresti. 15: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Vegyes hangverseny. 19.10: A hangverseny folytatása. 20: Rádiószabadegetem. 20.40: Gramofon. 21: Rádiózenekar. 21.40. Előadás. 21.55: Tusek Ilonka és Pirokska énekeduettje. 22.15: Táncczene.

Budapest. 10.15: Postászenekar. 13: Déli harangszó. 15.05: Rádiókvintett. 17: Gyermekrádió. 18: Pertis Jenő cigányzenekara. 19: Rádiósok postája. 19.30: Gramofon. 20.45: A Budapesti Koncertzenekar hangversenye. 23: Hírek. Majd Farkas Sándor cigányzenekara. 24.15: Patat Leó-jazz.

Bécs. 12.50: Schick-zenekar. 14.45: Gramofon. 16.15: Kiürt és zongorahangverseny. 17.45: Mandolin. 18.55: Hangverseny. 20.35: Bár-zene. 21.15: Hangjáték. 23.30: Geißler-zenekar.

— Strauss Richard Budapesten. Staruss Richard, a világhírű zeneszerző ma esti hangversenyén 9 ó. 15 perckor német nyelven beszédet intéz a magyar rádióközönséghez.

Huszonegy vadászó véresre vert egykolozsvári ezredet, mert megtiltotta, hogy tilosban vadásszanak

CLUJ-KOLOZSVÁR. Már három hosszú év telt el azóta, hogy dr. Bozache ezredet a kolozs megyei vadásztársaság ügyvezető igazgatóját félholtra verték a tagai cigányok. Mindezt azért, mert felszólította őket, hogy ne vadásszanak a tilosban. Annak idején a tagai községházától kapott értesítést dr. Bozache ezredes, hogy akadályozza meg a tiltott vadászok munkáját, amit ő meg is tett. Erre a falusiak 21 tagból álló bandát tobozoztak össze és egy alkalommal,

mikor az ezredes elment felülvizsgálni felszólítása eredményét, a banda tagjai rátámadtak és véresre verték. Az ezredes feljelentésére a törvényszékre került az ügy.

A törvényszék harmadik szekciója tegnap ítélezett a 21 vádlott fölött, akik közül kettőt 1—10 napi fogházra ítelt, tizenegyet egyenként 5 napi elzárásra, míg a többi 7 vádlottat ártatlannak mondotta ki és felmentette a vád és annak következményei alól.

A világ legnagyobb hajójának vizrebocsátásával akarja Franciaország elnyerni az Óceán kékszallagját

PÁRIS. Ma bocsátják vizre a franciaországi Saint Nazaire kikötőben a világ legnagyobb hajóját, a Super Ile-de-France-ot. A technikusok egyelőre F. 6-nak nevezték ezt az óriási, 75 ezer tonnás tengeri kolosszust, amelyet Lebrun köztársasági elnök felesége Normandie névre fog elkeresztelni. A Normandie átlag 28—30 csomós, vagyis 54 kilométeres sebességgel négy nappal és 10 órával csökkenti azt a menetidőt, amit most a németek 4 nap és 18 óras rekorddal tartanak. A Normandie hossza 313 méter, tehát olyan hosszú, mint az Eiffel-

torony. Szélessége 36.40 méter. Befodadó képessége 3500 személy. Magassága 12 emelet magas. 10 liftje van az utasok részére. Ezt a kolosszust 160 ezer lóerős elektromotorral négy csavar hajtja. S hogy ez a nagy test könnyen csusz hasson a vizre, 43 ezer tonna fagygyut, továbbá 2.50 tonna zsirt kell használni. A hajó költsége több, mint egy milliárd frankot tesz ki.

Miután az angol kereskedelmi tengerésztől sikerült a németeknek elragadni az óceán kékszallagjának dicsőségét, most a franciák készülnek a hegemonia átvételére.

Lelőtte a börtönben politikai gyilkosság miatt ítélt rabtársát egy életfogytiglani büntetésre ítélt bolgár forradalmár

SZÓFIA. A szófiai központi fogházban tegnap Chianeffet Marnes képviselő gyilkosát öt golyóval megölték. Cianeffet egy Platoneff nevű életfogytiglani börtönre ítélt gyilkos lötte le. Platoneff, amikor tettének okáról kikérdezték, kijelentette, hogy még június 22-én, amikor Cianeffel ugyanabba a börtönbe zárták, rendeletet kapott a macedóni forradalmi párt végre-

hajtó bizottságától, hogy Cianeffet ölje meg. A rendelet szerint a börtön félreeső helyiségében revolvért fog találni és azzal kötelességét teljesítheti. Valóban a megjelölt helyen a revolvért meg is találta, amelynek segítségével most örökre elnémitotta Cianeffet. A szenzációs gyilkosság óriási megdöbbenést keltett az egész országban.

Kolumbus előtt fedezte fel Amerikát egy olasz hajós, aki Bristol polgármesteréről nevezte el az új világrészt

BRISTOL. Egy híres angol történetirő kutatásai nyomán rájött arra, hogy Amerika neve nem Amerigo Vespucci nevéből származik, mint eddig hitték és tanították. A neves angol történész, amint Bristol levéltárában kutatott, több okiratot talált, amelyek 1499-ből származtak. Az iratok szerint Bristol városának Amerika Richard nevű polgármestere finanszírozta Caboto olasz hajós utját. Az okiratok

szerint ez a Caboto már Kolumbus előtt felfedezte az új világrészt és hálából Bristol város polgármesterének nevéből Amerikának nevezte. A történész szintén abból az időből származó hiteles okiratokkal bebizonyította, hogy Amerigo Vespucci egy egyszerű matróz volt, aki egyáltalán nem aspirált ilyen nagy dicsőségre, hogy egy egész világrészt az ő nevéből nevezzenek el.

Gömbös: „Semmiféle rendezvényt nem fogok tenni”

BUDAPEST. A „Jóestét!” tegnapi száma hírt adott róla, hogy a budapesti orvosegyetem anatómiai intézetében a zsidóvallású hallgatókat súlyosan inzultálták. A diákzavargás ügyében Budapest legtekintélyesebb diákegyesületének, a MEFHOSZ-nak főtitkára, Szalontai Kis Miklós a következőket mon-

dotta:

— El sem tudjuk képzelni, hogy kik tervezték és kik hajtották végre az anatómiai intézetben lefolyt verekedést és botrányt.

Mi az egyetemi verekedésekre csak mint rossz emlékekre gondolunk vissza.

A diákok közötti beszélgetésekből

is megállapítható, hogy a hallgatóság komolyabbik része távol áll és elítéli az ilyen eseteket.

Jellemző, hogy csak az anatómiai intézetben fordulnak elő ilyen esetek, mert oda az elsőéves medikusok járnak, akikben még nincs meg a kellő komolyság és lehangoltság. Tegnap este az egységspárt klubhelyiségeiben időző Gömbös Gyula miniszterelnök érdeklődött az egyetemi zavargások ügye iránt, majd ezt a kijelentést tette:

— Amint értesültem a dologról, felhívtam a kultuszminisztert és megkértem, hogy azonnal lépjen közbe és biztosítsa az egyetemen a rendet. Semmiféle rendezvényt nem fogok tenni.

Merényletet követtek el egy bukovinai személyvonat ellen

BUCURESTI. Az 5507. számú vegyesvonat ellen Csernovitz és Stefanesti állomások között merényletet követtek el. A merénylők az éjszaka sötétjében

egy iparvasut kocsiját helyezték el keresztbe a síkeneken.

A vonatvezető észrevette az akadályt, de a hirtelen fékezéstől a vonat több kocsija kisiklott. Emberéletben nem esett kár, de a pályatest 20 méteren megrongálódott és a vonat több órát késett. A csendőrség nyomoz a környékbeli falvakban a tettesek után.

SZINHÁZ és MOZI

Dr. Mosolygóné Mohoara Magda vendégfellepte a Román Operában. A kolozsvári Román Operában november 2-án lép fel dr. Mosolygóné Mohoara Magda ismert kiváló énekesnő, aki a Trubadurban mutatkozott be Kolozsvár közönségének. Mohoara Magda nagyon szép megszopprán hanggal rendelkezik s nemrégén egy bécsi hangverseny alkalmával 500 versenyző közül a negyedik díjat nyerte el. Mohoara Magda szerepeltetését az Opera igazgatósága valószínűleg meg fogja ismételni s a kiváló vendégművésznőt tagjai közé sorozza.

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Vasárnap (este) *A denevér*
Hétfő: *Mignon*
Szerda: *A trubadur* (M. Mohora vendégfellepésével).
Péntek: *A denevér*.
Vasárnap (este): *Szünet*.
Hétfő: *A denevér*.
Szerda: *Tannhauser*.

„ROYAL” MOZGÓ MŰSORA:

(Új Iparkamara épületében.)
Ma délután 3, 5, 7 és 9 órakor országos premier: *A felfordult kastély*. Willy Fritsch és Bársony Rózsi-val. Ufa őszi filmoperettje.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

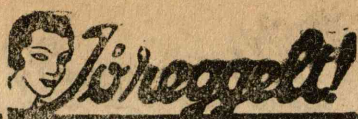
Szombat, vasárnap:
3, 6 és 9 órakor: *Bobby, hajrá!*
Főszerepben Harry Piel. Ezenkívül: *Canto X*. Főszerepben: Felix Bresart.

ÉPÍTŐMUNKÁS OTTHON

MOZGÓ MŰSORA:

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor *A mindennapi kenyér*. F. W. Murnau mesetermüve 9 felvonásban. Főszerepben: Charles Farrel, Mary Dunean, David Torrence és Edith Jorke. Műsor előtt az 1952-iki Olimpiai verseny.

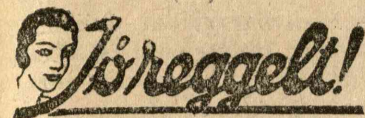
Hétfőn, szerdán 6 és 8 órakor utóljára *A mindennapi kenyér*.

HIREK

S P O R T

Naptár Október 29. Szombat. Róm. kath. Nárzis. Prot. Narzis. Görög. M. Anast. Rom. Izr. 29. Thisri. S. Beresith.

Valuta-rendelet.
— Oloasta? Bevonják az 5000 leje-eket.
— Ne mondja! Hát már kibocsátot-ták? ...

Gömbös és a zsidók.
— Hallotta? A pesti diákzavargások-ról Gömbös kijelentette, hogy nem tür-rendzabarást.
— Jó, jó. De zsidóverést sem tür?...

Jóslat.
Jósnő: Szerencsés napokat fog élni egy fiatal, gyönyörű asszonnyal. De egy másik nő nagy zavarokat fog okozni.
Férj: Az utóbbi biztosan a feleségem lesz ...

Inspekciós gyógyszertárak.
Lukács, Unió-u., Popa, Ferenc Jó-zsef-ut, Olariu, Deák Ferenc-uca, Mártonffy, Jókai-uca.

Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet időjárás-jelen-tése szerint a felhőzet gyors válto-zása, míg sok helyen eső várható. Vasárnapra erősebb lehülés lehet-séges.

György angol herceg eljegyzi Ingrid svéd hercegnőt. Ingrid svéd királyi hercegnő tegnap Londonba érkezett. A főhercegnő angliai látogatásával kapcsolatosan London-ban az a hír terjedt el, hogy az an-gol király harmadik fia, György herceg közelebbről eljegyzi a svéd hercegnőt.

Miért nem vettek részt a Lu-pupártiak a kolozsvári királylátogatáson? A városban az a hír ter-jedt el, hogy a Lupupártiak előre megfontolt szándékkal nem vettek részt a királylátogatás tiszteletére tartott ünnepeken, mivel sem dr. Lupu, sem pedig dr. Popov Ado nis képviselő nem volt jelen. Ez a tendenciózus híresztelés azonban nem felel meg a valóságnak, mivel nevezettek a fogadtatás napján nem tartózkodtak Kolozsváron és így nem tehettek eleget kötelessé-güknek.

Megtartják a községi választásokat. Tegnap este minisztertá-nács volt Maniu Gyula elnökleté-vel. Maniu közölte a megjelentek-vel, hogy Crisan alminiszter lemond-tott, azonban a minisztertanács nem fogadta el a lemondást. Miha-lache belügyminiszter a községi és megyei választásokról referált és hangsúlyozta, hogy az összes előké-születék megtörténtek s így a köz-ségi és megyei választásokat a tör-vényes határidőn belül megtart-hatják.

Az Orpheus operett-előadása. November 6-án, vasárnap este a Róm. kath. főgimnázium dísztermé-ben este fél 9 órakor az Orpheus régi, közkedvelt műkedvelő egye-sülete elsőrendű műkedvelőkkel színrehozta Szilágyi-Zerkovitz nagyszerű operettjét, a Csókos asszony-t. A zenekart a kitűnő Re-zik Károly vezényli.

Magyarország-Németország kö-zött futballmérkőzés lesz Budape-ten vasárnap. Európa legnagyobb futballeseménye zajlik le vasárnap Budapesten. Ekkor kerül eldöntés-re a nagy érdeklődéssel várt ma-gyar-németek közti futballmér-kőzés. A mérkőzés favoritjai a ma-gyarok ugyan, de a szeszélyesen játszó németek könnyen meglepe-tést okozhatnak az otthon játszó magyaroknak.

A Nemzeti Bajnokság vasárnapi programja. Vasárnap ismét teljes lesz a Nemzeti Bajnokság mező-nye. Izgalmas mérkőzést játszik Kolozsváron a Románia komplett csapata a nagyszebeni Soimii ellen. A mérkőzés érdekességét növeli az a körülmény, hogy a Nemzeti Baj-nokság során mindkét csapat egyenrangú játékerőt képvisel s

TEKÉZŐ SPORT

Avram Iancu és Mured közötti barátságos mérkőzést 188—132 arányban az Avram Iancu nyerte meg. — Törekvés és FTC között le-

éppen ezért a mérkőzés teljesen nyílt. A Románia élvezi a hazai pá-lya előnyeit és nem lenne megle-petés váratlan győzelme. A mérkő-zést Balogh János (Nagyvárad) ve-zeti. A bajnoki mérkőzések továb-bi során a Ripensia Aradon játszik a Gloria CFR-rel, bíró Seliceanu (Kolozsvár). Bukarestben az Uni-versitatea-Unirea Tricolor mér-kőzés lesz. Bíró Jonescu. A TMTE Temesváron látja vendégül az ara-di AMTE-t. Bíró Pirstninger (Re-sica). Brassóban a bukaresti Venus játszik az ottani Brasovia-val. Bíró Istrati.

Motorkerékpárverseny lesz va-sárnap Kolozsváron. A kolozsvári Motor Club vasárnap a városi sport telepen motorkerékpárversenyt ren-dez. A verseny nevezési díja 100 lej, oldalkocsik részére 150 lej.

játszott 13 játékos csapattal 164—163 arányban a Törekvés nyerte meg. — A Kath. Kör csapata ked-den gyakorló órákat a Matador es-télyén tart a Talpas-pályán.

Őszi vásár

kezdődött és Kolozsvár egyes uc-cáin felduzzadtak a jóléthez szükséges élelmiszerek. Hagyma piramisok, káposztatagulák, alma-hegyláncok robbantak a föld színére és lehajtott fejjel, őszi köddel szívében, őszi fájdalom-mal a lelkében, jár-kei szédülten a nép, vásárolni szeretne. Az áru-sok hiába kínálják teletorokkal a zölséghegyláncokat, hiába ígér-rik az olcsóságot, hiába szeretné-nek eladni, mert eladni van mit, csak nincs, ki megvegye. A ko-mor ősz szemében a nyomoruság, a szegénység, a lerongyoltság, a téltől didergés zimankós köny-nye ül. Nincs pénz és jön a tél. A fehérsége mellett sötétlen kilátástalanul.

A Reformáció emlékűnepe. A Reformáció emlékűnepe októ-ber 31-én lesz. A reformátusok egy-házi rendtartása értelmében ahhoz a naphoz legközelebb eső vasárna-pon s így ez alkalommal a most következő vasárnap tartanak refor-mációi istentiszteleteket. Ezenkívül október 31-én is lesznek ünnevé-lyek. A kolozsvári református fő-gimnáziumok együttesen tartanak ünnepi istentiszteletet s ezzel kap-csolatosan különféle előadásokat délelőtt 10 órakor a Farkas-ucai templomban. A teológiai fakultás pedig október 31-én este 8 órakor tartja reformációi ünnepélyét.

A munkakamarák felállításá ellen tiltakozó értekezlet tartanak Kolozsváron az erdélyi és bán-sági iparkamarai titkárok. Vasár-nap délelőtt adnak Kolozsváron ta-lálkozót egymásnak az erdélyi és bán-sági iparkamarai titkárok, hogy az erdélyi kamarákat érintő kérdé-sekben közös megbeszéléseket foly-tassanak. A tanácskozásokon első-sorban a munkakamarák felállítá-sa ellen fognak tiltakozni, mert a kormány az az új intézménye az iparkamarák erejét gyöngíti. Ezután a cégbejegyzések ügyében az egységes eljárási módokat be-szélük meg, majd az iparkamarák erdélyi federációját alkotják meg.

Mentesítették forgalmi adójuk alól a legfeljebb hat személyvel dol-gozó iparosokat. A pénzügyminisz-ter a pénzügyigazgatóságokhoz körrendeletet intézett, amelyben közli velük, hogy az adók leszállít-ásáról szóló törvény alapján 1932 október 1-től fogva mentesek a for-galmi adó fizetésének kötelezettsé-ge alól mindazok az iparosok, akik egyedül, vagy legfeljebb hat sze-mély segítségével dolgoznak; az adómentesség feltétele az is, hogy iparukon kívül nincs más jövedel-mük. 1932 október 1-ig, vagyis az 1932. év első három negyedére kö-telesek forgalmi adót fizetni mind-azok az iparosok, akikre ez az adó ki volt vetve; a mentesítés az év negyedik negyedével (október 1-től december 31-ig) kezdődik.

Felmentették a sikkasztással vádolt marhakereskedőt. Farkas Mendel rettegi marhakereskedő ál-latkivittel foglalkozott s üzleti összeköttetésben állott egy bécsi ál-latbehozatali céggel. Ez a cég sik-kasztás miatt bünvádi feljelentést tett Farkas Mendel ellen, mert a vásárlásra adott 10 ezer schilling-gel nem tudott elszámolni, viszont vágómarhákat sem szállított. A tegnapi tárgyaláson a vádlott tagadta a sikkasztást s arra hivatkozott, hogy a marhákat tény-leg elszállította. Mivel a feljelentő ügyvédje ezt nem tudta megcáfol-ni, a törvényszék büncselekmény hiányában felmentette a marha-kereskedőt.

Angol sajtótámadások Romá-nia ellen. A napokban a francia la-pok romániai közleményei és hír-adásai miatt volt baj. Most az an-gol lapok magatartása foglalkoz-tatja a kormányt. Hivatalosan ezt közlik: A hatóságok azt az értesü-lést kapták, hogy az angol sajtóban egy idő óta állandó kampány fo-lyik Románia ellen, különböző va-lótlanságokat állitva az itteni vi-szonyokról. A híreket Bukarestből küldték az angol lapoknak. A ha-tóságok vizsgálatot indítottak eb-ben az ügyben és megállapították, hogy egyes bukaresti angol lap-tudósítók titkos irással küldik a va-lóságnak meg nem felelő cikkeiket Londonba.

Üzletáthelyezés! Tisztelettel érte-sítem megrende-lőimet, hogy Strada Chinez (volt Kinizsi-uca) 2. szám alól Strada Regina Maria (volt Deák Ferenc-uca) 19. szám alá, bent az udvarban helyeztem el

Úridivat szabóságomat, ahol minden e szakmába vágó munkát a legjutányosabban, legpontosabban és leggyorsabban készítek el. Kérem meg-rendelőim támoga-tását. Tisztelettel: **Folticska Lajos**

— Aranyéremmel kitüntetett bor termelő. A kolozsvári mezőgazda-sági kiállításon nagy sikerre tettek szert az új Iparkamara első emele-tén levő terményszobában kiállít-ott híres celnai borok, amelyek Muresan Szidónia szőlésztenek pompás termékei. A kiállítás meg-nyitására Károly király is megizlet-te a kitűnő fajtort, sőt ismételtén kért belőle. A celnai kiváló fajtort és szőlőtermékeket a kiállítás ve-zetősége elsőosztályu aranyérem-mel tüntette ki.

— Gandhi nem kerül szabadláb-ra. Mahatma Gandhi hindu népve-zér szabadonbocsátását az indiai kormány nem rendelheti el, mert Gandhi nem hajlandó megígérni, hogy szabadlábahelyezése esetén nem vesz részt többé a nemzeti el-lenállás mozgalmában.

— Akinek jobboldalon van a szí-ve. Szabó Mária tizennégyéves kis-leány kórházba került. Az orvosi vizsgálat különös rendellenességet fedezett fel. Szíve nem a mellkas baloldali, hanem jobboldali felén van, mája a baloldalon, gyomorszá-ja pedig a jobboldalon fekszik. A szervi rendellenességek a leány egészségi állapotát nem gátolják.

— 3500 elbocsátott munkást is-mét felvettek a Resica-műveknél. A Resica-művek a CFR vezérigaz-gatóvárosa és a Morgan-tröszt igaz-gatóvárosa részéről nagyarányu meg-rendelést kapott. A munkálatok el-végzésére az elbocsátott munkások közül 3500-at ismét felvett. Jó vol-na, ha ez a kezdet általánossá len-ne, mert akkor a téli nyomor és a munkanélküliség némiképp eny-hülne.

— Az okleveles gazdák megvédik dr. Ciomac vezérfelügyelőt a ma-gyarnyelvű propektusok miatti tá-madásokért. A kolozsvári mezőgaz-dasági kiállítással kapcsolatban a kiállítás vezetőjét a bukaresti sajtó részéről támadás érte, mert a ki-állítás prospektusát magyar nyel-ven is megjelentette és azt dr. Cio-mac vezérfelügyelő Török Bálint-tal, az EGE titkárával együtt alá-irta. Az erdélyi okleveles gazdák 30 aláírással memorandumot küld-tek az okleveles gazdák testületé-hez s tiltakoztak az ellen, hogy gaz-dasági tárgyu kérdésekben egyes sajtóorganumok politikai nyilatkat dobáljanak. A kiállítás vezetősége felülemelkedett a politikai elfo-gultságokon s kitűzött célját a leg-szebb erkölcsi sikerrel meg is ol-dotta. A főérdem ebben dr. Ciomac vezérfelügyelő, aki felettesének tudtával járt el a kiállítással kap-csolatos kérdésekben.

— Ferdinánd-utra költözött a Székely elektrotechnikai vállalat. Székely elektrotechnikus mecha-nikai vállalat értesíti üzletfeleit, ba-rátait és ismerőseit, hogy a Mo-nostori-ut 49. szám alatt levő üz-letét Ferdinánd király-ut 60. szám alá helyezte át. Kéri a közönség tá-mogatását.

Le kell törni az élelmiszer-uzsorát

Tiltakozik Kolozsvár munkássága az élelmicikkek drágasága és uzsorája ellen

s a munkanélküliség csökkentését és a munkanélküliek rendszeres támogatását követeli

CLUJ-KOLOZSVÁR. A Munkás-Otthon helyiségében tegnap délután Kolozsvár munkássága nagygyűlést tartott. A napirendet Jumanca ismertette románul és Hoffer Géza magyarul. A gyűlés által elfogadott határozati javaslat

tiltakozik az állam, a város és a munkáltatói testületek által végrehajtott és végrehajtandó minden bérleszállítás, elbocsátás és munkaidő meghosszabbítás ellen, amelyek a munkanélküliség, a szociális nyomor fokozásához és kiter-

jesztéséhez vezetnek.

Tiltakozik a kenyér, a liszt, a hús és általában az elsőrendű szükségleti cikkek árának az utóbbi időben tapasztalt és várható, indokolatlan újabb emelése ellen, amely úgy a redukált bérekért dolgozó, mint a jövedelem nélküli munkanélküliek tömegeit az éhínség szélő határáig kergeti.

Követeli az élelmiszeruzsora letörését közüzemek létesítésével és a munkanélküli munkaerők felhasználásával.

Követeli a 40 órás munkahét haladék nélküli bevezetését és szigorú ellenőrzését az egész ország területén minden foglalkozási ágban, mint egyetlen alkalmazható eszköz a munkanélküliek számának csökkentésére.

Követeli a munkaképes, dolgozni akaró, de a kapitalista termelőmódválsága következtében téflenségre kárthatott munkanélküliek azonnali, rendszeres állami és városi segélyezését.

Rendőrség és szuronyos osendörök szállták meg a sztrájkotanyát

Párizsakadás történt a bőripari munkásbizottság és a sztrájkoló között Nincs megegyezés a Dermata-gyár vezetőségével — Megakadályozzák a munkások a sztrájkotörők munkábaállítását

CLUJ-KOLOZSVÁR. Amint a „Jóreggelt!” megírta, a sztrájkoló bőrgyári munkások és a Dermata-művek igazgatósága között még mindig vajudik a megegyezés. A tárgyalások egyre folynak és hír szerint

párizsakadás történt a bizalmi-ferfiak és a megélhetésért küzdő munkásság között.

Már néhány nappal ezelőtt ellentétes vélemények hangzottak el a bizalmiak megbízhatóságával kapcsolatban, míg mára aztán végkép felborult a bizalom.

Lemondatták a régi munkásbizottságot és dolgozótársaik köréből új bizottságot választottak,

amely ma reggel veszi fel ismét a Dermata-művek igazgatóságával a tárgyalásokat.

BEFOLYÁSOLTÁK A BIZOTTSÁGOT

Ugy hírlik, hogy a munkásság lemondott régi vezetői tegnap részben megegyeztek a gyár igazgatóságával s az egyezés szerint a munkásoknak csak egy része kerülhet ismét vissza a gyár kötelékébe.

A bizottság pálfordulása mögött a sztrájkoló munkások a bizottság befolyásolásának gyanuját sejtik. Éppen ezért kijelentették, hogy nem hajlandók régi vezetőikkel folytatni a további harcot.

KARHATALOM A SZTRÁJKTANYÁN

A sztrájkoló munkások tegnap este a Kis-ucca 33. szám alatti sztrájkotanyájára vonultak, ahol megdöbbenve vették észre, hogy körül vannak véve a szuronyos embereitől és több csendőrtől.

A megdöbbenés azonban csak pillanatig tartott, mert a munkás-

ság visszanyerte önuralmát és rendezettség nélkül megválasztotta az új munkásbizottságot. Majd megbeszélésre ültek össze, aminek eredményeképpen kijelentették, hogy

meg fogják akadályozni a sztrájkotörők munkábaállítását,

mindaddig, amíg a Dermata-művek igazgatóságával meg nem egyeznek.

DÖNTŐBIRÓSÁGRA AKARJA BIZNI A DERMATA A MUNKÁSOK VISSZAVÉTELET

Értesülésünk szerint az eddigi tárgyalások azért nem vezettek eredményre, mert először elvi kérdéseket kellett tisztázni és csak ezután kerülhetett sor a munkások által benyújtott, 42 pontból álló memorandumra.

A tárgyalás már az első pillanatban feszült volt és elmérgesedett akkor, amikor a gyár igazgatósága kijelentette, hogy

csak azokat a munkásokat hajlandó visszavenni, akiket belekényszerítettek a sztrájkba, a mozgalom vezetőit pedig semmi szín alatt.

A munkások a leghatározottabban tiltakoztak ez ellen s követelték, hogy minden sztrájkoló munkás foglalhassa el munkahelyét a sztrájk végeztével. Az igazgatóság eleinte ragaszkodott álláspontjához s csupán abba volt hajlandó belémmeni, hogy

döntőbírósság állapítsa meg, kik azok a munkások, akiket visszavenni kötelek.

A munkások ma délelőtt 10 órára kértek haladékot a gyár igazgatóságától. Valószínű, hogy a döntőbírói beavatkozást nem fogadják el.

Munkáskörökből nyert értesülésünk szerint a Dermata-gyári bérmozgalmat a többi iparágak képviselői is támogatni fogják.

Borzalmas gyilkosság a korcsma előtt

Borozás után agyonverte barátját egy részeg falusi legény

CLUJ-KOLOZSVÁR. Mintegy 3 hónappal ezelőtt történt Negresti községben, hogy Torja János és Milus András legényeket kidobta a községi korcsmáros, mert lerészegedtek és verekedni kezdtek a korcsmaiban. Azonban a nagyuton is tovább folyt a harc, aminek az lett a következménye, hogy Torja János

egy kővel addig ütötte barátja fejét, míg a szerencsétlen legényt elborította a vér és belehalt a brutalizálásba.

A gyilkossá lett legény ekkor

a hullát bedobta az utszéli árokba, majd hazament, hogy felcserélje véres ruháját.

Miután átöltözött, ismét visszatért a korcsmába, ahol bort rendelt és inni kezdett.

A korcsmáros gyanút fogott és jelentést tett a csendőrlaktanyán, mire a gyilkost letartóztatták és a megejett kihallgatás után átadták a kolozsvári ügyészségnek. A törvényszék tegnapi tárgyalásán nem hirdettek ítéletet, mivel a tanúk nem jelentek meg teljes számban. A tárgyalást november 7-re halasztották el.

Egy rejtélyes párisi bűntett

Eredeti francia bűnügyi regény

(81)

— Nem haragszom, Juliám. Bocsáss meg. Helytelenül cselekedtem. Mint a kis gyermek, zokogva borultam keblére.

— Esküdj meg, hogy sohasem lépéd át hugod küszöbét.

Megesküdtem.

E szavak után Cornevinne szava elhalt s látni lehetett, hogy ereje percről-percre cserben hagyja. Miután elbeszélésének legfájdalmasabb részén túl volt, nyugodtabb hangon folytatta.

— Elhatároztam, hogy megtartom férjemnek adott szavamat, azt azonban nem is sejtettem, hogy hűgom meg fog látogatni. Másnap felcicomázva kopogtatott be hozzám vigan és mosolyogva. Zsebe tele volt cukorkákkal, süteményekkel gyermekeim számára. Alig ült le, a lezajlott jelenetet kezdte ismét mesélni. Azonban arcomról láthatta, hogy semmi körülmények között nem osztozom vele véleményemet. Hiába mondtam, hagyja ott azt a férfit, ő fejével nemet intett.

— Nincs bátorságom — mondta. Utálom és gyűlölöm Viktort, de nem nélkülözhetem. Megbűvölt. Rabja vagyok. Nagy ember ő, államfő, — reszkettek szavai. Combeline Viktor a szeretőm!

Cornevinne arcáról a fájdalom és harag könnyei peregtek.

Roberjot tisztán látott mindent. Tudta, hogy Flórának tudnia kell Lörinét hollétéről s tudnia kell a párbajról is, habár nyugodtan viselkedett, midőn elmondták a szerencsétlenséget.

— Én meg fogom találni. Biztos vagyok dolgomban. Ha sikerülni fog, dicsőségem lesz, ha kudarcot vallok, pirulni fogok.

Delorgné hálásan nézett Ducoudray felé, de tekintete Roberjot szúrós szemét leste.

— Addig mit teszünk?

— Várni fogunk — felelte az ügyvéd. Az elgondolás és a tett szép, de nagy óvatosságra van szükség, mert Combeline ravasz és előrelátó.

Ezután köszönt és hazament. Ott hon levél várta, melynek címirásáról felismerte építész barátjának, Verdale-nak kezeirását. Azonnal felbontotta:

Roberjot barátom!

Ha levelemet elolvasás után az ügyészhez viszed, elfognak. Elfognak, törvény elé állítanak és legalább 5 évi börtönre vetnek. Ugyan is hamis levél segítségével rávettem bankárodat, hogy a reám bízott járuléki okmányt eladja és az érte járó összeget 118.931 frankot pedig eltulajdonítottam. Visszaéltem bizalmaddal, de az oly szép alkalmat nem szerettem volna elszalasztani. Két hét alatt 500.000 frankot nyerhetek. Ha tehát két hétig hallgatsz, megosztom veled nyereségem felét.

Üdvözlök Verdale.
(Folytatjuk)

Tiszta való! Nem ámitás! CZINK-nél készül — legszebb festés és tisztítás!

Terjesztésért és kiadásért felel: Mayer Antal.

Nyomatott MAYER önyomdájában, Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefon 61.